

Doorontwikkeling kwaliteitskader verpleeghuiszorg: een gezamenlijke reactie Patiëntenfederatie Nederland, V&VN en VerenSo

8 november 2022

Als Patiëntenfederatie Nederland, V&VN en VerenSo reageren wij graag op de door ons op 19 oktober ontvangen brief van ZINL aan de minister van langdurige zorg over de doorontwikkeling van het kwaliteitskader verpleeghuiszorg.

We zien op basis van de brief van ZINL mogelijkheden om het kader meer toekomstbestendig te maken. Het kwaliteitskader is belangrijk voor cliënten en zorgprofessionals omdat het de kwaliteit van verpleegzorg definieert en operationaliseert. Onze betrokkenheid bij de doorontwikkeling is daarom groot. We zijn daarbij blij om te zien dat persoonsgerichte zorg, aandacht voor veiligheid, leren en verbeteren en aandacht voor randvoorwaarden ook in dit kader worden meegenomen. Daarnaast zien we ook mogelijkheden in de wijze waarop technologie en informele zorg een plek krijgen in het nieuwe kwaliteitskader. Tegelijkertijd constateren we een aantal aandachtspunten, die we in het belang van de cliënt en de zorgprofessional graag (nogmaals) willen meegeven. Deze lichten we hieronder toe.

-1- Kwaliteit tussen client en professional centraal stellen

Kwaliteit van zorg komt tot stand in de relatie tussen de professional, de cliënt en zijn/haar naasten. Het kader definieert die kwaliteit. Het is voor ons essentieel dat kwaliteit van zorg en kwaliteit van leven de basis vormen bij de doorontwikkeling van een kwaliteitskader. Uiteraard moet kwaliteit worden gezien in de maatschappelijke context van beperkte financiële middelen en personeelstekorten. Echter, cliënten en professionals zijn integraal onderdeel van de maatschappij. De kosten zijn dan ook direct gerelateerd aan wat er in de zorgverlening tussen cliënt en professional gebeurt. Om deze reden pleiten wij ervoor passende zorg in de relatie tussen cliënt-professional de basis te laten zijn voor het nieuwe kwaliteitskader.

-2- Doelgroep beschrijving

Het nieuwe kader omvat volgens het huidige plan van aanpak “kwetsbare ouderen”. Het is van belang om goed te definiëren wie onder de doelgroep van het nieuwe kwaliteitskader vallen. Nu staat er met een voetnoot dat het ook gaat om cliënten NAH, Huntington en Korsakov. Maar de groep is breder. Immers, verpleeghuiszorg wordt ook geboden aan mensen met Parkinson, MS of jong dementerenden. Bij de start van dit traject is het essentieel de doelgroep(en) van het nieuwe kwaliteitskader zo duidelijk en volledig mogelijk te omschrijven. Daarnaast is het belangrijk om de scope te bepalen zodat duidelijk wordt wat onder het kwaliteitskader wijkverpleging valt en wat onder het nieuw te ontwikkelen kwaliteitskader (en hoe we dat zo organiseren dat het in de praktijk ook echt behulpzaam is).

-3- Leren en verbeteren, transparantie voor cliënten en inkopen/verantwoorden zijn 3 verschillende doelen

Het huidige kwaliteitskader dient drie doelen: leren en verbeteren, transparantie voor cliënten en gebruik van informatie voor zorginkoop. Het gebruik van *dezelfde* informatie voor deze drie verschillende doelen helpt om administratieve lasten te verminderen en kwaliteit op eenzelfde wijze te definiëren. In de afgelopen jaren is door veldpartijen hard gewerkt aan de ontwikkeling van indicatoren basisveiligheid die aansluiten bij de werkwijzen en registratieprocessen van zorgprofessionals. Deze ontwikkeling loopt momenteel nog door. Daarnaast is een methode ontwikkeld om cliëntervaringen systematisch in kaart te brengen en transparant te maken. We pleiten ervoor deze ontwikkelingen te behouden en door te ontwikkelen, zeker omdat de uitgewerkte thema's – waaronder onvrijwillige zorg, medicatieveiligheid- ook in de extramurale zorg van groot belang zijn.

-4- Combinatie kwantitatief en kwalitatief

In het plan van aanpak van het Zorginstituut lezen we dat er gekeken gaat worden naar het narratief. Hierin zien wij zeker mogelijkheden, om met name de context van de geleverde kwaliteit goed te kunnen interpreteren. Wat ons betreft is dit een *aanvulling* op kwantitatieve informatie die wordt verzameld. Het inzichtelijk maken van de kwaliteit van zorg in de verpleeghuissector is al sinds jaren een punt van aandacht. De transparantie over de kwaliteit van zorg die momenteel is gerealiseerd is om die reden belangrijk om vast te houden en te verbreden. Juist in tijden waarin financiële mogelijkheden en de inzet van goed en gekwalificeerd personeel onder druk staat.

-5- Tijdspad

Graag sluiten we als cliëntenorganisatie en beroepsgroepen aan bij de genoemde planning; het is prima om op korte termijn te starten. Wel vinden we de tijdslijn erg uitdagend en we zien risico's als het nieuwe kader het oude moet vervangen in het voorjaar van 2023. Het is essentieel dat we een goede kwaliteit van zorg voor cliënten in de verpleegzorg kunnen blijven borgen. Wat ons betreft wordt een bestaand kader pas vervangen als er een gedragen nieuw kader is.

-6- Duidelijkheid indiening door zowel cliënten als professionals

Als sectorpartijen hebben we de opdrachten van het huidige kwaliteitskader gezamenlijk uitgewerkt en telkens multipartiet ingediend. Dit heeft geleid tot constructieve samenwerking en draagvlak in het veld. Wat ons betreft wordt dezelfde aanpak gehanteerd in de doorontwikkeling van een nieuw kwaliteitskader. In dit opzicht is het voor ons belangrijk dat de genoemde peilstations door de beroepsgroepen geïnitieerd en uitgevoerd worden. Het kader zou bovendien niet alleen door zorgaanbieders, clientorganisaties en zorgverzekeraars maar ook door de professionals moeten worden aangeboden voor opname in het Register. Professionals zijn immers bepalend in de totstandkoming van kwaliteit. Daar horen wat ons betreft op termijn ook zeker de huisartsen bij. Het duidelijk vastleggen van de rol van professionals en beroepsverenigingen vinden wij belangrijk al bij de start van het traject.

Samenvattend zien wij het nut en noodzaak van de doorontwikkeling van het kwaliteitskader. Met bovengenoemde aandachtspunten geven wij aan wat voor Patiëntenfederatie Nederland, V&VN en Verenso belangrijk is bij deze doorontwikkeling en dragen wij bij aan een goede dialoog tussen partijen. We kijken uit naar de start van het traject.

Namens de voorzitters van Patiëntenfederatie Nederland, Verenso en V&VN.